

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องระบาดวิทยาของโรคเริมเฮอร์ปีส์ซิมเพลกซ์ 1 ในจังหวัดสงขลา กรณีศึกษา อำเภอระโนด ประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประวัติการเจ็บป่วย ซึ่งได้แก่ วันที่เริ่ม วันที่รักษา ที่อยู่ขณะป่วย สถานที่รักษา บริเวณที่เป็นโรค อาการป่วย ก่อนรักษามีอาการมาแล้วกี่วัน รักษาอย่างไร ครั้งที่ป่วย และปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ฟักผ่อนน้อย มีความเครียด อุณหภูมิอบอ้าว เหงื่อไหลหนักหนมเป็นเวลานาน สัมผัสเสียดสีกับบุ คคลอื่น คลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วย มีการสัมผัสผู้ป่วยโรคเริม และมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ใช่คู่สมรส ซึ่งมี วัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อทราบขนาดและแนวโน้มของการเกิดโรค เริมในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา 2) เพื่อศึกษาการกระจายของโรคเริม ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ตามบุคคล เวลา สถานที่ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค เริมในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา และ 4) เพื่อหามาตรการในการป้องกันควบคุมโรคเริมในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

สรุปผล

ในการสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน

1. ขนาดและแนวโน้มของการเกิดโรคเริมในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
2. การกระจายของโรคเริม ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ตามบุคคล เวลา สถานที่
3. การปฏิบัติตัวที่เป็นปัจจัยเสี่ยง การเกิดโรคเริมของผู้ป่วยในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
4. มาตรการในการป้องกันควบคุมโรค เริมในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ขนาดและแนวโน้มของการเกิดโรคเริมเฮอร์ปีส์ซิมเพลกซ์ 1 ในเขตอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ในปี 2551 มีผู้ป่วย 42 คน คิดเป็นอัตราป่วย 61.48 ต่อแสนประชากร ปี 2552 มีผู้ป่วย 57 คน คิดเป็นอัตราป่วย 83.45 ต่อแสนประชากร ปี 2553 มีผู้ป่วย 65 คน คิดเป็นอัตราป่วย 97.16 ต่อแสนประชากร ปี 2554 มีผู้ป่วย 79 คน คิดเป็นอัตราป่วย 115.65 ต่อแสนประชากร ปี 2555 มีผู้ป่วย 98 คน

คิดเป็นอัตราป่วย 136.45 ต่อแสนประชากร แสดงว่ามีการเกิดโรคเรื้อรังในอำเภอระโนดจังหวัดสงขลา และมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี

ตอนที่ 2 การกระจายของโรคเรื้อรังในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลาตามบุคคล เวลา สถานที่

การเกิดโรคเรื้อรังตามบุคคล เวลา สถานที่ พบว่าเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาพุทธ เชื้อชาติไทย สถานภาพสมรสคู่ ระดับการศึกษาประถมศึกษา อาชีพทำนา และจะพบในช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไปมากที่สุด ส่วนใหญ่จะป่วยเป็นโรคเรื้อรังบริเวณปาก มีอาการปวดเสบบวดร้อน เริ่มมีอาการมีการรักษาโดยการทายาสมุนไพรและหาแพทย์คลินิก การป่วยด้วยโรคเรื้อรังนี้ส่วนใหญ่เป็นการป่วยครั้งแรก ช่วงเดือนที่ผู้ป่วยมีอาการอยู่ในช่วงฤดูร้อน ได้แก่ เดือนมีนาคม จำนวนป่วย 14 คน ร้อยละ 14.28 เดือนเมษายน จำนวนป่วย 16 คน ร้อยละ 16.32 และเดือนพฤษภาคม จำนวนป่วย 11 คน ร้อยละ 11.22 กลุ่มตัวอย่าง จะป่วยอยู่ในเขตตำบลระโนดมากที่สุด

ตอนที่ 3 การปฏิบัติตัวที่เป็นปัจจัยเสี่ยง การเกิดโรคเรื้อรังของผู้ป่วยในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

การปฏิบัติตัวที่เป็นปัจจัยเสี่ยงของผู้ป่วย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ มีปริมาณระดับปานกลาง 4 รายการ ได้แก่ อุณหภูมิอบอ้าว พักผ่อนน้อย และมีความเครียด มีเหงื่อไหลหมักหมมเป็นเวลานาน และระดับน้อย 5 รายการ ได้แก่ มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีการสัมผัสเสียดสีกับบุคคลอื่น มีการคลุกคลีใกล้ชิดผู้ป่วย มีการสัมผัสผู้ป่วยโรคเรื้อรัง มีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ใช่คู่สมรส ตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติตัวที่เป็นปัจจัยเสี่ยงปริมาณระดับมากกับไม่เสี่ยง ไม่มี

ตอนที่ 4 มาตรการในการป้องกันควบคุมโรคเรื้อรังเฮอริ่งปีซิมเพลกซ์ ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

จำนวนผู้ป่วยในช่วงตั้งแต่ปี 2551-2555 ในแต่ละปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี จึงเป็นปัญหาของพื้นที่และมีการดำเนินการเพื่อหามาตรการในการป้องกันดังกล่าว โดยแบ่งมาตรการเป็น 2 ส่วน คือ การลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคเรื้อรังและการรักษา การลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคเรื้อรัง โดยมุ่งเน้น กลุ่มอายุที่อยู่ช่วง แรกเกิด - 24 ปี ซึ่งจะเป็นช่วงเด็กและวัยรุ่น จะพบว่ามีการพักผ่อนน้อย และ และอุณหภูมิอบอ้าว ควรมีมาตรการให้คำแนะนำให้ เผยแพร่คำขวัญและจัดประสบการณ์เรียนรู้เรื่องการพักผ่อนให้เพียงพอ และแนะนำให้หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมในกลางแจ้งที่มีแดดจัด ในกลุ่มที่อยู่ในช่วงอายุ 25-59 ปี ซึ่งเป็นวัยแรงงาน และที่พบมากที่สุดเขตพื้นที่อำเภอระโนดคือ กลุ่มเกษตรกร ซึ่งได้แก่กลุ่มที่มีอาชีพทำนา ทำสวนและประมง โดยเน้นการป้องกันและลดปัจจัย

เสี่ยงของการเกิดโรคเริม และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติตน โดยให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เรื่องปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคเริม จุดเน้นประกอบด้วย เครื่องแต่งกาย ควรสวมเสื้อผ้าที่สะอาด โปร่ง สามารถถ่ายเทอากาศได้ดี เพื่อลดการอับชื้นของเหงื่อไคล การรักษาความสะอาดของร่างกาย หลังจากประกอบอาชีพและหลีกเลี่ยงในการทำงานในที่ที่มีแสงแดดจัด (โดยเฉพาะในช่วง 11.00-14.00 น.) ส่วน กลุ่มที่มีอายุในช่วง 60 ปีขึ้นไป ซึ่งจะเป็นผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะพบว่ามีการพักผ่อน น้อยและมีความเครียด และอุณหภูมิอบอ้าว ควรพิจารณาให้คำแนะนำ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยมีจุดเน้นดังนี้ ในเรื่องการพักผ่อนให้เพียงพอ จัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อลดความเครียด โดยการเข้ากลุ่มผู้สูงอายุ แนะนำให้หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมในกลางแจ้งที่มีแดดจัด และส่วนมาตรการ ในด้านการรักษาโรคเริมพบว่าประชาชนส่วนใหญ่จะรักษาด้วยสมุนไพรพื้นบ้าน เช่น ฝรั่งสามย่าน ซึ่งให้ผลการรักษาที่ดี ดังนั้น ควรพิจารณาส่งเสริมให้มีการวิจัยด้านประสิทธิผลของพืชสมุนไพร ชนิดดังกล่าว และส่งเสริมการใช้ให้แพร่หลายในชุมชนต่อไป

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

ขนาดและแนวโน้มของการเกิดโรคเริมเฮอริ่งส์ซิมเพลกซ์ 1 ในเขตอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ขนาดและแนวโน้มของการเกิดโรคเริมเฮอริ่งส์ซิมเพลกซ์ 1 ในเขตอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ในปี 2551 มีผู้ป่วย 42 คน คิดเป็นอัตราป่วย 61.48 ต่อแสนประชากร ปี 2552 มีผู้ป่วย 57 คน คิดเป็นอัตราป่วย 83.45 ต่อแสนประชากร ปี 2553 มีผู้ป่วย 65 คน คิดเป็นอัตราป่วย 97.16 ต่อแสนประชากร ปี 2554 มีผู้ป่วย 79 คน คิดเป็นอัตราป่วย 115.65 ต่อแสนประชากรปี 2555 มีผู้ป่วย 98 คน คิดเป็นอัตราป่วย 136.45 ต่อแสนประชากร แสดงว่ามีการเกิดโรคเริมในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ทุกปี และมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ การที่ เกิดโรคเริมทุกปี และมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ น่าจะเนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1. สภาพแวดล้อมของอำเภอระโนด ส่วนใหญ่จะภูมิประเทศเป็นที่โล่งแจ้ง เป็นท้องทุ่งนา เป็นบ่อเลี้ยงกุ้ง มีแสงแดดส่องตลอดในเวลากลางวันทำให้มี อุณหภูมิร้อนอบอ้าว
2. อาชีพหลัก ส่วนใหญ่ก็จะทำนาข้าว ซึ่งอาชีพนี้จะมีการพักผ่อนน้อย เนื่องจากต้องใช้เวลาเกือบทั้งวันที่ต้องอยู่กลางแจ้ง **อับชื้นด้วย**เหงื่อเป็นเวลานานถ้าเป็นฤดูเร่งรีบเก็บเกี่ยวกับอาจจะใช้เวลากลางคืน

3. ภาวะเศรษฐกิจ เนื่องจาก ต้นทุนการทำงานสูงขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งราคาเมล็ดพันธุ์ ราคาปุ๋ย ราคาสารกำจัดศัตรูพืชและน้ำมันเชื้อเพลิงดังนั้นชาวนามักจะขาดทุนและทำให้เกิดความเครียด

4. ลักษณะของเชื้อ ไวรัส เฮอร์ปีส์ ซิมเพล็กซ์ ซึ่งจะเข้าสู่ร่างกายได้ด้วยการสัมผัสกับ น้ำเหลืองของผู้ป่วยผ่านทางเยื่อหูหรือผิวหนังถลอกเป็นแผลเปิดของผู้รับเชื้อ เชื้อจะฝังตัวพักอยู่ใน ปมประสาท เมื่อมีการกระตุ้นจะเกิดการติดเชื้อบริเวณที่เคยติดเชื้อครั้งแรก

การกระจายของโรคเริม เฮอร์ปีส์ซิมเพลกซ์ 1 ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ตามบุคคล เวลา สถานที่

ผู้ป่วยโรคเริมเริม เฮอร์ปีส์ซิมเพลกซ์ 1 ส่วนใหญ่เพศหญิงมากกว่าเพศชาย อาจเป็นเพราะ การทำงานจะเป็นบริเวณใกล้บ้าน และผู้หญิงจะเป็นแม่บ้านและทำนาไปด้วยควบคู่กัน ส่วนผู้ชาย จะออกไปรับจ้างนอกบ้านเสียส่วนใหญ่ ถ้าเป็นฤดูเก็บเกี่ยวก็จะลงมาช่วยเพื่อให้เก็บเกี่ยวทันเวลา ทำให้โอกาสที่ป่วยจึงเป็นเพศหญิง การป่วยโรคเริม มีการป่วยในช่วงอายุ อายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 24 ปี มากที่สุด อาจเป็นเพราะเป็นวัยที่ยังแข็งแรง เป็นวัยแรงงาน และยังประกอบอาชีพหลักได้คือ อาชีพทำนามากกว่าอาชีพอย่างอื่น บริเวณที่เป็นเริมส่วนใหญ่จะเป็นที่บริเวณปาก อาจเป็นเพราะ บริเวณปากของผู้ป่วยในขณะที่ทำนา จะไม่ค่อยมีสิ่งปกปิดลม และแสงแดด อาจมีแค่มวกเพื่อกัน แดดก็เพียงพอ แล้วทำให้ปาก เป็นบริเวณที่มีโอกาสสัมผัสลมและแดดโดยตรง โอกาสเป็นส่วนนี้จึง มีมากกว่าส่วนอื่น ๆ

ผู้ป่วยโรคเริมเฮอร์ปีส์ซิมเพลกซ์ 1 จะป่วยในช่วงฤดูร้อน ช่วงเดือนเมษายนที่ป่วยโรคเริม กันมากก็น่าจะเป็นเพราะเดือนเมษายน เป็นฤดูเก็บเกี่ยวข้าวและอุณหภูมิร้อนอบอ้าว ผู้เก็บเกี่ยวข้าว ก็จะสัมผัสแดด ลม ทำให้อับชื้นด้วยเหงื่อไคลเป็นเวลานาน จึงมีโอกาสป่วยมากที่สุด

ผู้ป่วยโรคเริมเริม เฮอร์ปีส์ซิมเพลกซ์ 1 มีผู้ป่วยในพื้นที่ตำบลระโนด มากที่สุด อาจเป็น เพราะประชากรในพื้นที่ตำบลระโนดมากที่สุดจาก 14 ตำบลของอำเภอระโนด การตั้งบ้านเรือนของ ประชากรในตำบลนี้ หนาแน่นพอสมควร ประชากรอาศัยอยู่รวมกันค่อนข้างจะแออัด โอกาสที่มีการสัมผัสเชื้อและการแพร่กระจายของ โรคเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การควบคุมโรคทำได้ยากขึ้น จึงทำ ให้พื้นที่ที่มีโอกาสป่วยได้มากที่สุด

การปฏิบัติตัวที่เป็นปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคเริม เฮอร์ปีส์ซิมเพลกซ์ 1 ในอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

การปฏิบัติตัวที่เป็นปัจจัยเสี่ยงของผู้ป่วยมีปริมาณระดับปานกลางและระดับน้อย ส่วน การปฏิบัติตัวที่เป็นปัจจัยเสี่ยงปริมาณระดับมากกับไม่เสี่ยง ไม่มี อาจเป็นเพราะการทำงานของ

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการปฏิบัติงานทั้งสถานอนามัยและโรงพยาบาลมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเรื้อรังในการวินิจฉัยแม่นยำ มีการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน ในด้านการควบคุมโรค และการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องของผู้ป่วยอย่างกว้างขวางต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับผลการวิจัย การศึกษาระบาดวิทยาของโรคเรื้อรังเฮปัสตีตีสชนิด 1 ในจังหวัดสงขลา กรณีศึกษาอำเภอระโนด มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรจัดอบรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคเรื้อรัง ในด้านการพักผ่อน ด้านความเครียด อุณหภูมิร้อนอบอ้าว และห้องโคลนหมักหมมเป็นเวลานาน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การเกิดโรคเรื้อรัง ในพื้นที่อื่นที่มีอัตราป่วยด้วยโรคเรื้อรัง เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยต่างๆว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร อันจะนำไปสู่การควบคุมป้องกันโรคเรื้อรังที่ตรงตามปัจจัยเสี่ยงที่แท้จริงต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับชนิดเชื้อที่ก่อให้เกิดโรคเรื้อรังในพื้นที่เพื่อจะได้ทราบถึงชนิดเชื้อก่อให้เกิดโรคอย่างแท้จริง เพื่อนำผลที่ได้ไปสู่การรักษาพยาบาลที่ถูกต้องต่อไป